

Position paper

Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants

Een relevant en betrouwbaar bestuursverslag

Gebruikers van financiële verslaggeving hechten niet alleen waarde aan de in de jaarrekening van een onderneming opgenomen cijfers, maar ook aan de in het bestuursverslag opgenomen informatie. Ondernemingen laten de jaarrekening onderzoeken door een externe accountant. Deze geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening. Gebruikers kunnen hieraan een redelijke mate van zekerheid ontleen. De NBA is van mening dat gebruikers ook zoveel mogelijk moeten kunnen vertrouwen op de inhoud van het bestuursverslag en het onderzoek hiervan door de accountant. Om de voorwaarden hiervoor in kaart te brengen heeft de NBA op 13 november 2015 het consultatiedocument 'De accountant en het bestuursverslag. Verder kijken dan de jaarrekening' gepubliceerd. Op 26 februari 2016 vond bij de NBA over hetzelfde onderwerp een ronde tafel plaats met vertegenwoordigers van betrokken stakeholders om standpunten en achterliggende argumenten uit te wisselen. Mede op basis van de uitkomsten van de consultatie komt de NBA tot de volgende standpuntbepaling.

Voor de NBA staat voorop dat de inhoud van het bestuursverslag moet voldoen aan de informatiebehoeften van beleggers en andere gebruikers.

- De onderneming is verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van het bestuursverslag. De hieraan gestelde eisen liggen besloten in wet- en regelgeving, Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en de Nederlandse corporate governance code. Hoe duidelijker de normen zijn waaraan de in het bestuursverslag op te nemen informatie moet voldoen, des te meer mogelijkheden heeft de accountant om informatie hieraan te toetsen.
- Volgens de NBA moet uit de aan het bestuursverslag gestelde eisen onomstotelijk volgen dat de onderneming in de risicoparagraaf aandacht besteedt aan alle voor de gebruikers belangrijke risico's. Volgens de NBA moeten frauderisico's en financiële verslaggevingsrisico's expliciet worden toegevoegd aan de aan de risicoparagraaf gestelde eisen. In de praktijk blijkt dat deze van grote invloed zijn op het voortbestaan van een onderneming.
- De NBA steunt het voorstel van de Monitoring Commissie Corporate Governance Code om in het bestuursverslag te verklaren dat de verwachting is dat de continuïteit van de onderneming voor de komende twaalf maanden is gewaarborgd. Dit maakt duidelijk dat de verantwoordelijkheid voor de continuïteit van de onderneming bij het bestuur ligt.
- De NBA pleit ervoor om ondernemingen in de corporate governance verklaring per principe informatie te laten verstrekken over de wijze waarop de corporate governance code wordt nageleefd. Dit bevordert een goede toetsing van de naleving door de accountant.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

- Grote ondernemingen die organisaties van openbaar belang zijn met meer dan 500 werknemers moeten op grond van de in 2016 te implementeren richtlijn 2014/95/EU informatie bekendmaken met betrekking tot milieu-, sociale en personeelsaangelegenheden, eerbiediging van de mensenrechten en de bestrijding van corruptie en omkoping. Ook deze niet-financiële informatie moet volgens de NBA in het bestuursverslag worden opgenomen. Met het opnemen in een afzonderlijk verslag wordt deze informatie voor de gebruikers minder toegankelijk en valt deze buiten het onderzoek van de accountant.
- Gebruikers rekenen ondernemingen steeds meer af op hun prestaties op het terrein van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Voor het verstrekken van informatie hierover in het bestuursverslag worden diverse richtlijnen gebruikt die nog erg conceptueel van aard zijn. De NBA steunt accountants bij het in gesprek gaan met gebruikers en ondernemingen voor het tot stand brengen van concrete en relevante normen. Daarbij beschouwt de NBA integrated reporting als een belangrijke ontwikkeling om de relevantie van bedrijfsinformatie voor gebruikers te verhogen.
- De Monitoring Commissie Corporate Governance Code stelt de langetermijnwaardecreatie van ondernemingen voorop en de minister van Financiën ziet Nederland als gidsland voor langetermijndenken. Hierdoor wordt 'het eigen verhaal' van ondernemingen steeds belangrijker. Niet alle aspecten hiervan kunnen in cijfers worden vertaald. Tegelijk is met het oog op de vergelijkbaarheid enige standaardisatie van de eisen waaraan het bestuursverslag moet voldoen gewenst. Volgens de NBA is standaardisatie mogelijk, mits deze voldoende ruimte laat voor het opnemen van ondernemings specifieke zaken.

De NBA is van mening dat gebruikers zoveel mogelijk zekerheid moeten kunnen ontleen aan het onderzoek door de externe accountant.

- De accountant hoefde tot voor kort enkel na te gaan of het bestuursverslag alle op grond van de wet verplichte elementen bevat en of dit verenigbaar is met de jaarrekening. Met ingang van boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2016 moet de accountant ook verklaren of hij materiële onjuistheden in het bestuursverslag heeft vastgesteld. Dit betekent dat de accountant zich bij het lezen van het bestuursverslag moet afvragen of dit overeenkomt met de kennis die hij van de onderneming heeft.
- De accountant moet naar al die zaken kijken waardoor de economische beslissingen van gebruikers kunnen worden beïnvloed. Hierbij komt het aan op zijn professionele oordeelsvorming. De NBA geeft in de eigen beroepsreglementering een nadere duiding van de werkzaamheden die op dit terrein van de accountant worden verwacht. Dit wordt in 2016 opgepakt bij de vertaling van de door de IAASB in april 2015 gepubliceerde ISA 720 (Revised). Uit ISA 720 (Revised) volgt expliciet dat de accountant de kennis die hij heeft verkregen bij de controle aanwendt bij het lezen en toetsen van het bestuursverslag.

- Volgens de minister van Veiligheid en Justitie kan bij de implementatie van richtlijn 2014/95/EU worden volstaan met het door de accountant laten nagaan of de door ondernemingen bekend te maken niet-financiële informatie aanwezig is. Gebruikers hechten veel waarde aan een controle van de niet-financiële informatie. Volgens de NBA moet daarom wettelijk worden bepaald dat de accountant nagaat of ook deze informatie verenigbaar is met de jaarrekening en vaststelt of er sprake is van materiële onjuistheden.
- Uit de consultatie van de NBA volgt dat de accountant ten minste een oordeel moet kunnen geven over de juistheid en volledigheid van de in het bestuursverslag opgenomen risicoparagraaf, continuïteitsanalyse en corporate governance informatie. Voor zover de accountant op grond van zijn kennis van de onderneming de kwaliteit van onderdelen niet kan beoordelen, moet hij hiervoor samenwerken met andere materiedeskundigen. Bij toekomstgerichte en andere meer subjectieve informatie moet de accountant in ieder geval een oordeel kunnen geven over de wijze waarop deze tot stand is gekomen.
- De door de accountant te verrichten werkzaamheden voor het geven van zekerheid moeten worden afgewogen tegen de toegevoegde waarde die dit heeft voor de gebruikers. In de controleverklaring geeft de accountant met een redelijke mate van zekerheid zijn oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening. De NBA heeft als streven om de accountant in zijn controleverklaring ook een oordeel te laten geven over de inhoud van het bestuursverslag. De NBA start in de zomer van 2016 een project om te onderzoeken welke voorwaarden hiervoor nodig zijn. De ambitie is om voor beursgenoteerde ondernemingen binnen vier jaar een oordeel over het bestuursverslag in de controleverklaring te verwezenlijken .

Conclusie

1. De NBA pleit voor het stellen van eisen aan het bestuursverslag die zijn gericht op het door ondernemingen opnemen van voor de gebruikers relevante informatie. Volgens de NBA moet ook de niet-financiële informatie zoals bedoeld in richtlijn 2014/95/EU onderdeel zijn van het bestuursverslag. Ook hiervoor moet gelden dat de accountant nagaat of de informatie verenigbaar is met de jaarrekening en of er sprake is van materiële onjuistheden.
2. Met ingang van boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2016 moet de accountant verklaren of hij materiële onjuistheden in het bestuursverslag heeft vastgesteld. De NBA geeft in 2016 in de eigen beroepsreglementering een nadere duiding van de werkzaamheden die op dit terrein van de accountant worden verwacht.
3. De NBA zet zich ervoor in dat gebruikers zoveel mogelijk moeten kunnen vertrouwen op de inhoud van het bestuursverslag en het onderzoek hiervan door de accountant. De NBA wil voor beursgenoteerde ondernemingen binnen vier jaar een oordeel over het bestuursverslag in de controleverklaring verwezenlijken. De NBA start binnenkort een project om te onderzoeken welke voorwaarden hiervoor nodig zijn.